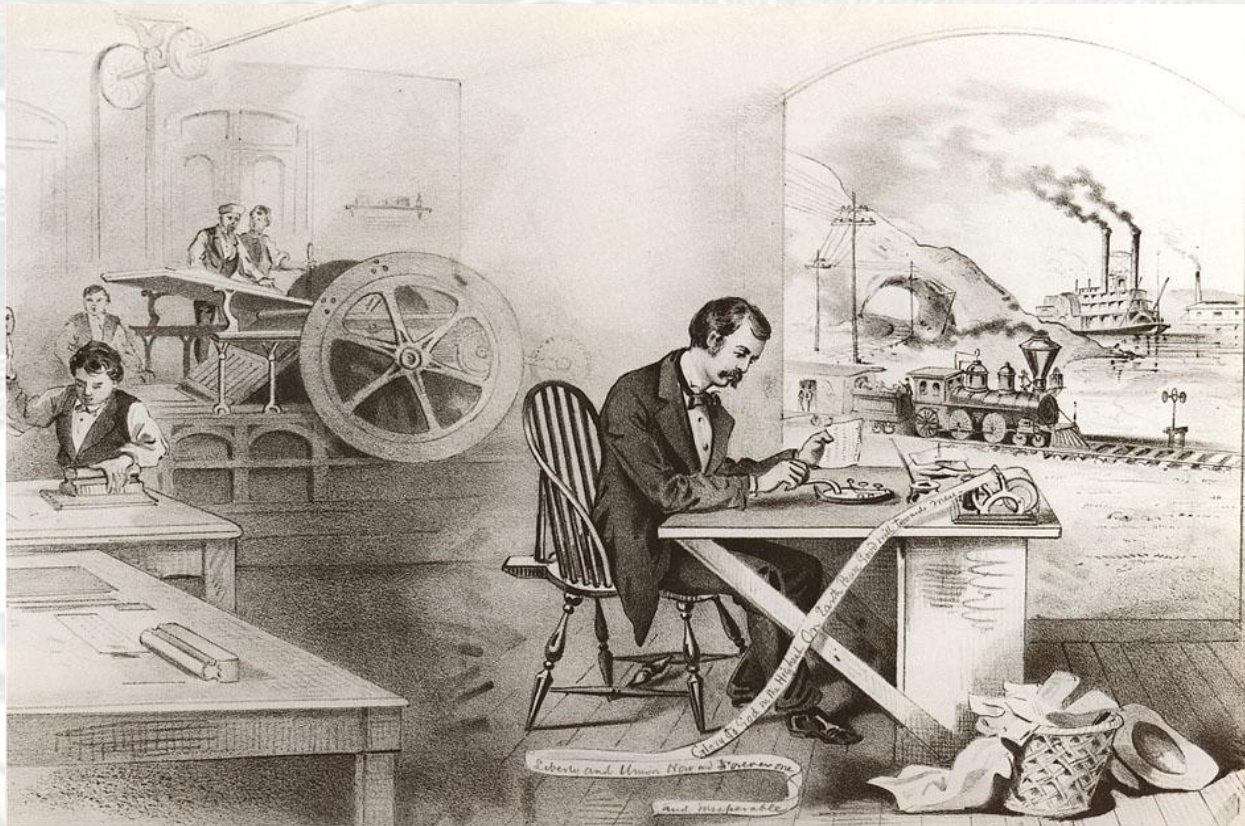

TECHNOLOGIA

Technologia

- Przedmioty (artefakty) takie jak produkty, narzędzia i sprzęt służące do produkcji,
- Działania i procesy, na które składają się metody produkcji,
- Wiedza potrzebna do wykorzystania narzędzi, by wytworzyć produkt.

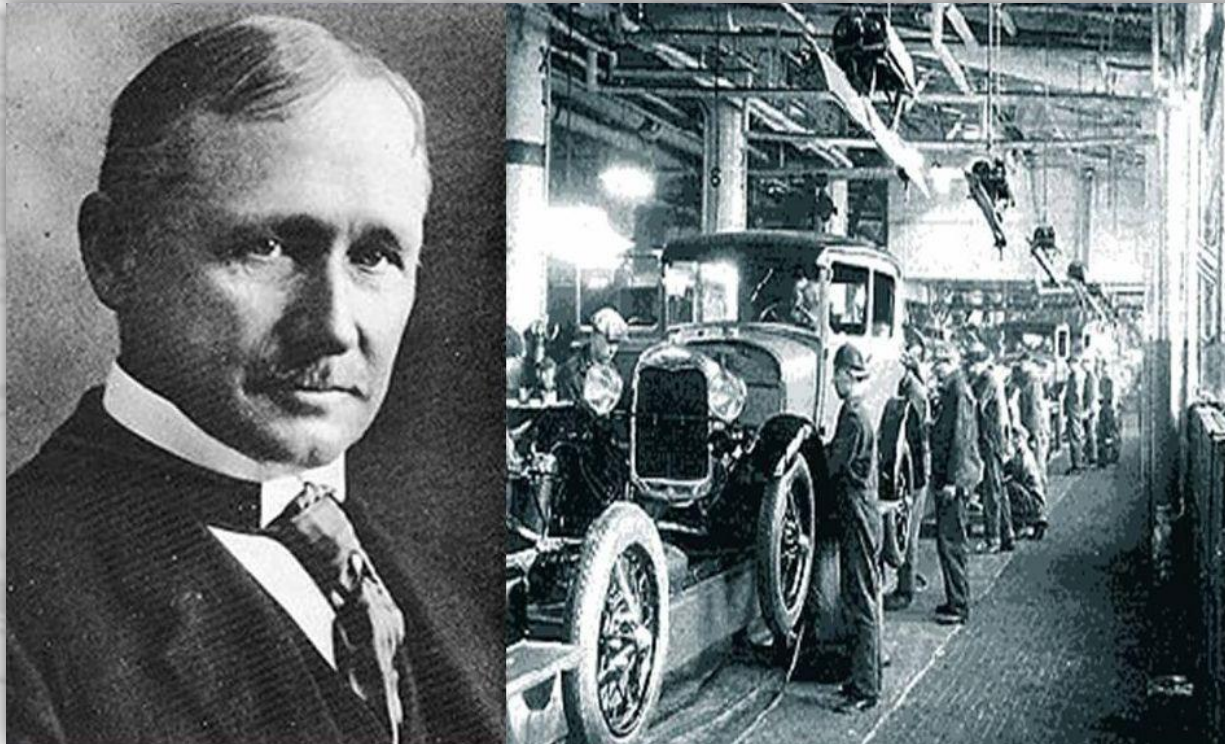

Szymon Rogiński, *Internety*

Technologia jako stan – klasycy

- Tayloryzm i fordyzm: organizacja jest technologią
- Organizacja jako system społeczno-techniczny

Typy technologii

(James Thompson, 1967)

- długich połączeń (long-linked)

Godfrey Reggio, Koyaanisqatsi

Typy technologii

- pośrednicząca (mediating)

Juliusz Machulski, Va Banque

Typy technologii

- intensywna

David Shore,
House, M.D.

Od czego zależy typ technologii?

Procesy produkcji (transformacji)

Produkty		Standaryzowane	Niestandaryzowane
	Standaryzowane	Technologia długich połączeń	?
	Niestandaryzowane	Technologia pośrednicząca	Technologia intensywna

Technologie według Thompsona

Źródło: Mary Jo Hatch 1997 *Organization Theory: Modern, Symbolic and Postmodern Perspectives*. Oxford: Oxford University Press, s. 140

Jak zarządzać technologią?

Koordinacja technologii

- **Technologia pośrednicząca:** zbiorcza współzależność zadań — koordynacja przy pomocy reguł i procedur,
- **Technologia długich połączeń:** sekwencyjna i zbiorcza współzależność zadań — planowanie,
- **Technologia intensywna:** wzajemna zależność zadań — wzajemne dostosowanie.

Podejście sytuacyjne

Typy technologii (Joan Woodward, 1970):

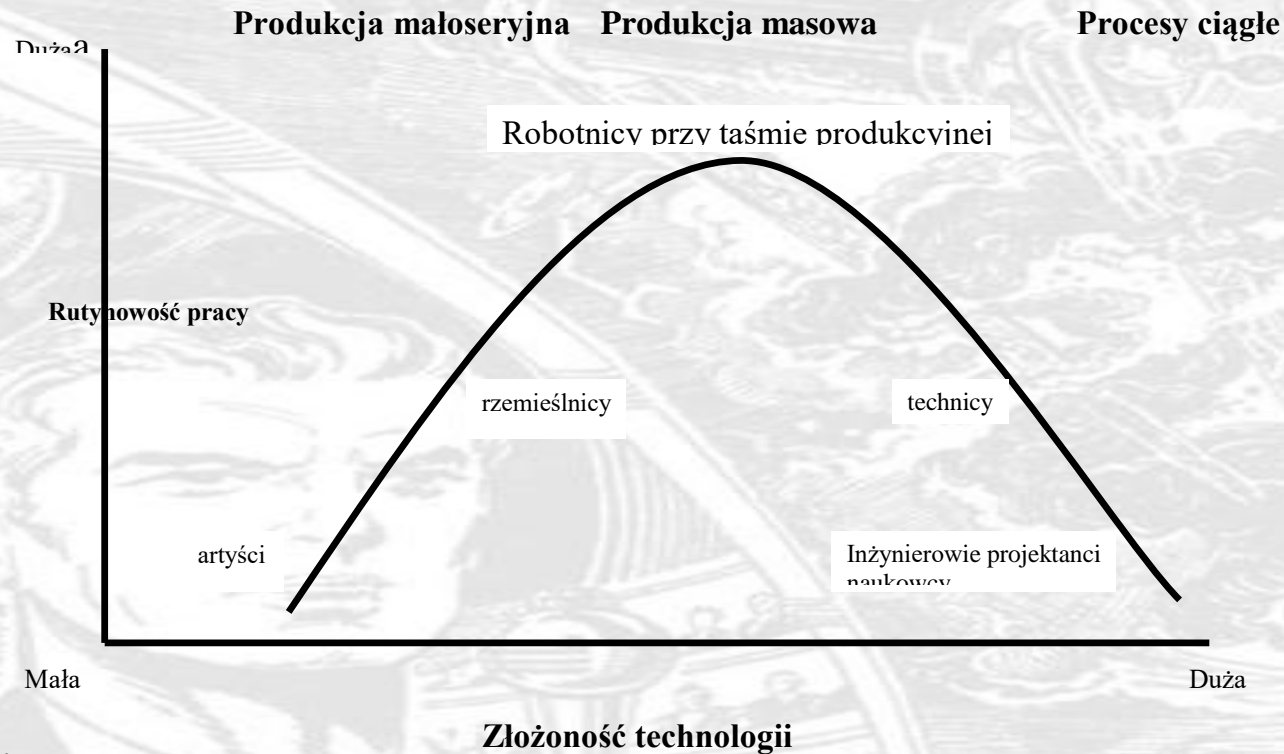
- mało-seryjne
- wielkoseryjne i masowe
- procesy ciągłe

Jak organizować?

Jak organizować pracę?

Rutynowość i złożoność pracy

Źródło: Hatch (1997)
Za Woodward, (1965)

Technologia jako proces

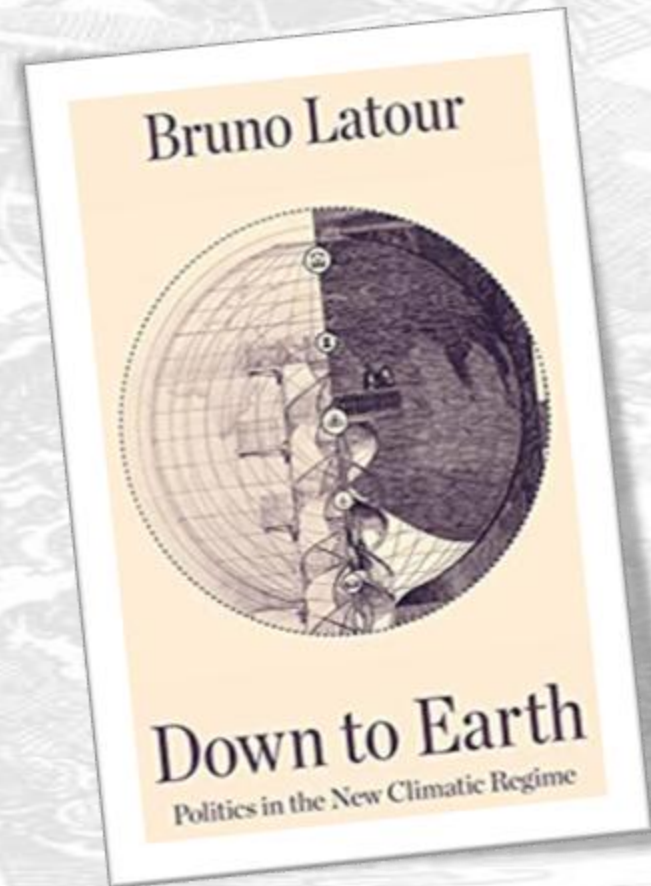
- Jak technologia współdziała z człowiekiem? Bruno Latour – jesteśmy hybrydami

Roman Polański,
Pianista

Actor Network Theory

- Technologia w procesach organizowania (Bruno Latour)
- Brak determinizmu – wzajemne dynamiczne dostosowanie
- Technologia jest aktantem (lecz nie aktorem społecznym)
- *Down to Earth*: nasza planeta też jest aktantem, podobnie jak wszystkie żywe istoty – nie fiksujemy się na technologii

Technologia pomoże w decentralizacji

- Organizacje holograficzne (Gareth Morgan)

Technologia jako superaktor

Technologia jako superaktor społeczny – ludzie mają nadmierne zaufanie do technologii; demonizowanie lub gloryfikowanie (Björn Hennestad).

Determinizm?

- Determinizm technologiczny – optymistyczny (marksizm, postmarksizm, posthumanizm)
- Determinizm technologiczny – pesymistyczny (posthumanizm fatalistyczny)
- Determinizm psychologiczny – pragmatyczny (funkcjonalizm)
- Afordancja jako alternatywa dla determinizmów (Thomas Swann, 2022)

Potrójność systemów społecznych

Potrójność systemów społecznych (David Graeber):

- Technologia
- Władza
- Własność

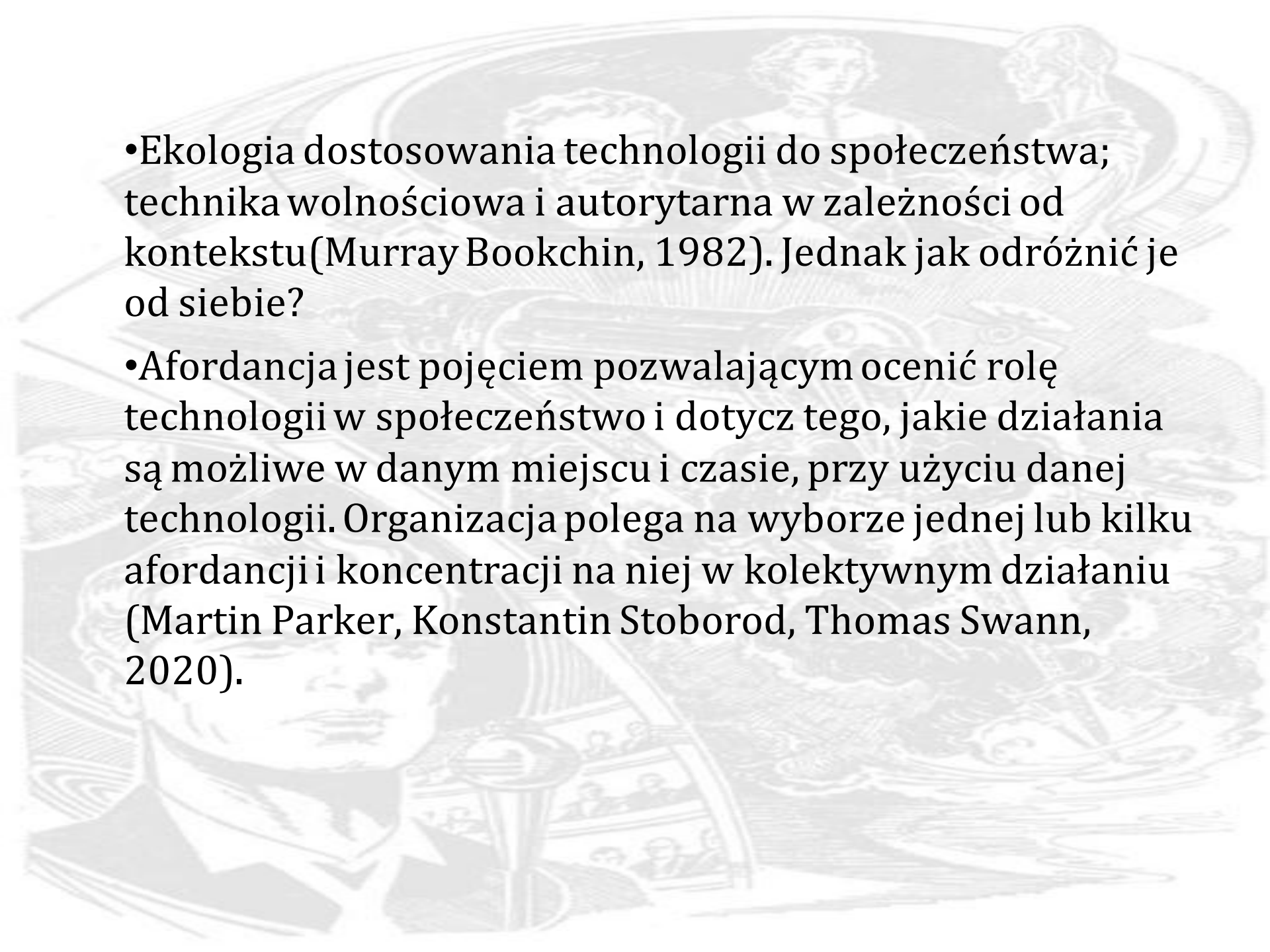

Afordancja

Afordancje środowiska są tym, co otoczenie oferuje zwierzęciu, co mu dostarcza na dobre lub na złe. [...] Mam na myśli coś, co odnosi się zarówno do środowiska, jak i zwierzęcia w sposób [i co] zakłada komplementarność zwierzęcia i środowiska. (James Gibson, 1979, s. 127)

Afordancja to sposób, w jaki ludzie i zwierzęta postrzegają elementy swojego środowiska, czyli możliwości ich użycia, struktur wykorzystywania. Nie jest zdeterminowane, czy coś będzie używane np. jako narzędzie rolnicze, czy broń. Do czego może być używane w innych warunkach np. związanych ze strukturą społeczną?

- Ekologia dostosowania technologii do społeczeństwa; technika wolnościowa i autorytarna w zależności od kontekstu (Murray Bookchin, 1982). Jednak jak odróżnić je od siebie?

- Afordancja jest pojęciem pozwalającym ocenić rolę technologii w społeczeństwie i dotyczy tego, jakie działania są możliwe w danym miejscu i czasie, przy użyciu danej technologii. Organizacja polega na wyborze jednej lub kilku afordancji i koncentracji na niej w kolektywnym działaniu (Martin Parker, Konstantin Stoborod, Thomas Swann, 2020).

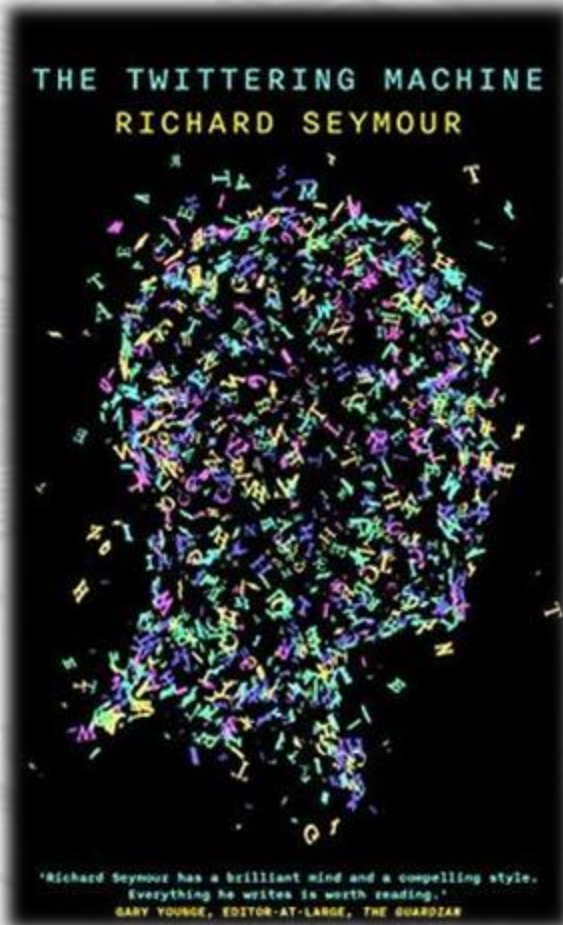
Demokratyzacja

•Postulat demokratycznego zarządzania – technologie powinny sprzyjać:

- Różnorodności
- Spontaniczności
- Wzajemności (*mutualizm*)
- Horyzontalności (Thomas Swann, 2020)

Media społecznościowe jako narzędzie ostracyzmu

Nowe technologie jako nowe laudanum

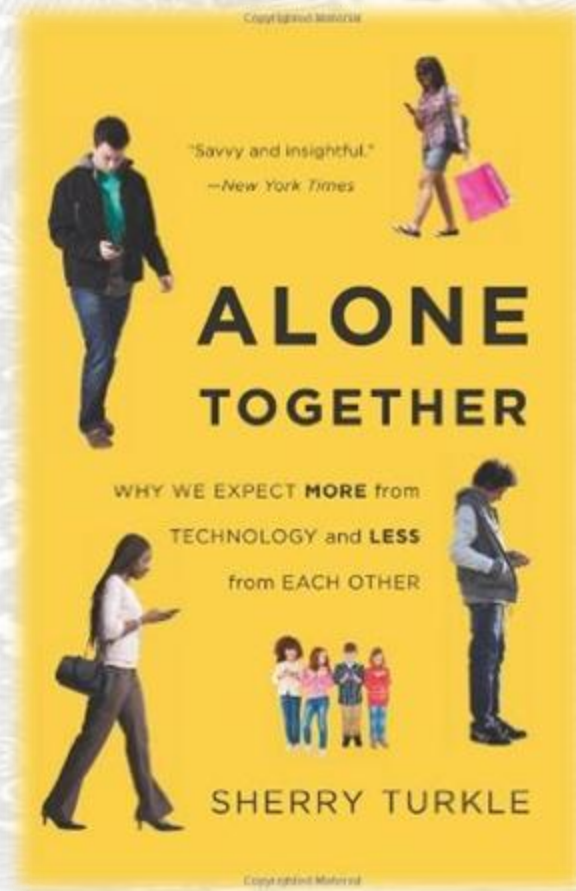

Internet jako patologiczny wychowawca

dēmos – krátos?

“Relacje międzyludzkie są bogate, chaotyczne i wymagające. A my czyścimy je przy pomocy technologii. SMS-y, e-maile, posty, wszystkie te rzeczy pozwalają nam prezentować siebie takimi, jakimi chcemy być. Możemy edytować, a to oznacza, że możemy usuwać, retuszować.”

„As I talk to [my daughter] Rebecca about the pleasures of my corespondence with my mother, she comments sensibly: ‘So send me a letter’. And so I have” (Shirley Turkle)

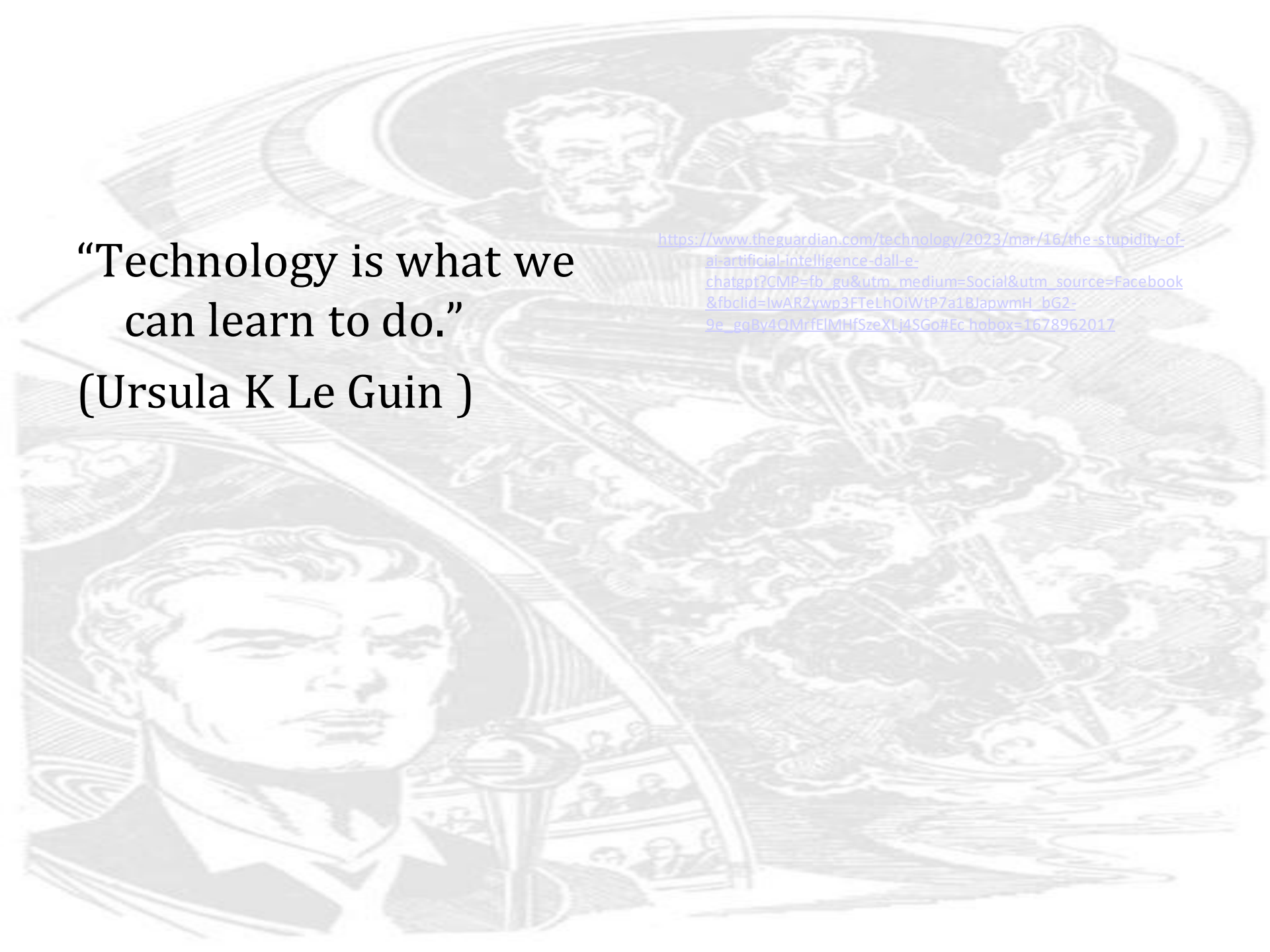

Johannes Vermeer

<https://www.youtube.com/watch?v=jp30hC3NoMk>

<https://tanjawagner.com/works/sejla-kameric-1395-days-without-red-2011/>

“Technology is what we
can learn to do.”
(Ursula K Le Guin)

https://www.theguardian.com/technology/2023/mar/16/the-stupidity-of-ai-artificial-intelligence-dall-e-chatgpt?CMP=fb_gu&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwAR2ywp3FTeLhOiWtP7a1BJapwmH_bG2-9e_ggBy4QMrfEIMHfSzeXLj4SGo#Ec_hobox=1678962017